

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№5 (524)
вересень-жовтень
2015

Головний науковий редактор:
академік НАН України **В.А.СМОЛІЙ**

Наукова рада:

Любомир Винар (Кент, США), *Андреа Граціозі* (Неаполь, Італія), *Зенон Когут* (Едмонтон, Канада), *В.М.Литвин* (Київ), *С.М.Плохій* (Кембридж, США), *Анджеї Поппе* (Варшава, Польща), *О.О.Рафальський* (Київ), *В.Ф.Репринцев* (Київ), *В.С.Степанков* (Кам'янець-Подільський), *Т.Г.Тайрова-Яковлева* (Санкт-Петербург, Російська Федерація), *П.П.Толочко* (Київ), *Б.М.Флоря* (Москва, Російська Федерація)

Редколегія:

Г.В.Боряк, *В.Ф.Верстюк*, *С.В.Віднянський*, *В.М.Горобець*, *О.І.Гуржій*, *В.М.Даниленко*, *О.М.Донік* (заст. гол. ред., відпов. за вип.), *С.В.Кульчицький*, *О.Є.Лисенко*, *М.Р.Литвин*, *І.К.Патриляк*, *Р.Я.Пиріг*, *О.П.Реєнт* (заст. гол. ред.), *В.М.Ричка* (заст. гол. ред.), *О.С.Рубльов* (заст. гол. ред.), *П.М.Сас*, *В.Ф.Солдатенко*, *В.П.Троцинський*, *О.А.Удод*, *Ю.І.Шаповал*

Наукові редактори:

канд. іст. наук *О.М.Донік*, д-р іст. наук *О.П.Реєнт*,
д-р іст. наук *В.М.Ричка*, д-р іст. наук *О.С.Рубльов*

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту історії України
НАН України, протокол №8 від 24.09.2015 р.

Відповідальний секретар:

В.В.Григор'єв

Редактори:

С.Г.Архипенко
В.В.Григор'єв

Макет і верстка:

А.О.Михайлова

Формат 70x100/16
Гарн. Century Schoolbook
Папір офсет. №1. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,5. Обл.-вид.арк.21
Тираж 450 прим. Зам. №2417
Підписано до друку 26.10.2015 р.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №263 видане Держкомвидавком
України 14.12.1993 р.

Електронна версія:

www.history.org.ua

«УІЖ» індексується в міжнародних
наукометричних базах даних:
EBSCO, Slavic Humanities Index, РИНЦ

Віддруковано з оригінал-макета
у ТОВ «ДІА»

Свідоцтво ДК №1149
від 12.12.2002 р.
Адреса: вул. Васильківська, 45, оф. 400
м. Київ, Україна, 03022
Тел./факс: +380 (44) 455-91-52
E-mail: dia_1997@ukr.net

UKRAINIAN HISTORICAL JOURNAL

Institute of the History of Ukraine, I.F.Kuras Institute of Political and Ethno-National Research.
Founded in 1957. Published 6 times a year. Editor in-chief V.A.Smolii. Address of the editorial office: 4, M.Hrushevs'koho, office 501, Kyiv, Ukraine, 01001. Tel. +380 (44) 278-52-34, fax +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 501, Київ, Україна, 01001
Тел. +380 (44) 278-52-34, факс +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Науковий журнал. Заснований 1957 р. Виходить 6 разів на рік. © Редакція «УІЖ»

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

До 70-річчя завершення Другої світової війни

- Віднянський С.В., Мартинов А.Ю.** Світ після 2 вересня 1945 р. 4
- Лисенко О.Є.** Важкий шлях до миру: українське суспільство та влада у середині 1940 – на початку 1950-х рр. 19

- Юсупович А. (Варшава, Польща).** Чи ходив Володимир Великий на/до ляхів? (Польсько-руські відносини наприкінці X – на початку XI ст.) 43
- Горбець В.М.** Право вільної елекції полковника Війська Запорозького: козацькі традиції у випробуванні імперськими новаціями 70
- Слісаренко О.М. (Дніпропетровськ).** Російський корпус в операції під Переволочною у червні 1709 р. (зауваження щодо одного історичного міфу) 92
- Скрипник А.Ю. (Кам'янець-Подільський).** Розвідувально-диверсійні заходи наполеонівської агентури в південно-західних губерніях Російської імперії (1806–1814 рр.) 103
- Заболотна І.М.** До історії співпраці І.Крип'якевича з «Українським історичним журналом» 112
- Островський В.В. (Івано-Франківськ).** Правозахисна діяльність З.Красівського 130

МЕТОДОЛОГІЯ. ІСТОРІОГРАФІЯ. ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

- Ковалевська О.О.** Портрети полковника І.Чарниша у зібраннях українських музеїв 140
- Каліщук О.М. (Луцьк).** Сучасні історичні дискусії щодо міжнародних відносин у роки Другої світової війни: порівняльний аспект (Єдв'ябне'41/Волинь'43) 149

ОСОБИСТІТЬ В ІСТОРІЇ

- Смолій В.А., Реєнт О.П.** Історик у дзеркалі епохи (до 100-річчя від дня народження І.О.Гуржія) 164

НА ДОПОМОГУ ВИКЛАДАЧЕВІ ІСТОРІЇ

- Віднянський С.В.** Чому та як Українська РСР стала однією з країн-засновниць ООН? (до 70-річчя Організації Об'єднаних Націй і членства в ній України) 172

ІСТОРІОГРАФІЧНА КЛАСИКА

- Історіографічна дискусія 1823 р.: рецензія О.Мартоса та лист Д.Бантіша-Каменського до видавця журналу «Сын Отечества» (**вступна стаття О.В.Яся**) 186

РЕЦЕНЗІЇ Й ОГЛЯДИ

Вілкул Т. Літопис і хронограф: Студії з текстології домонгольського київського літописання (<i>Даріуш Домбровський, Бидгощ, Польща</i>)	199
Омельчук В. Нормативно-правове забезпечення державно-церковних взаємин у Візантійській імперії (<i>В.В.Ластовський</i>)	203
Patrimonium: Студії з ранньомодерної історії Центрально-Східної Європи. – Т.І: Ранньомодерна людина: Простір – влада – право XVI–XVIII ст. (<i>М.С.Гарасимчук, Львів</i>)	209
Липинський В. Повне зібрання творів, архів, студії. – Т.1: Суспільно-політичні твори (1908–1917) (<i>О.В.Ясь</i>)	221

ХРОНІКА

Роменський О.О. (Харків). Міжнародна наукова конференція «Князь помер – хай живуть князі! Нащадки та спадщина Володимира» (“Le prince est mort – vivent les princes!”: Les héritiers et l’héritage de Volodymer)	225
Газін В.В. (Кам’янець-Подільський). Всеукраїнський круглий стіл «Ранньомодерна Україна: проблеми термінології та уніфікації понятійного апарату» ...	227
Драч О.О. (Черкаси). Всеукраїнська наукова конференція «VI Гуржіївські історичні читання» (з нагоди 100-річчя з дня народження Івана Олександровича Гуржія)	231
Булгакова О.В. Круглий стіл «Шлях до незалежності: до 25-річчя прийняття Декларації про державний суверенітет України».....	234
Нові надходження до бібліотеки Інституту історії України НАНУ	236

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

До друку приймаються написані спеціально для «Українського історичного журналу» статті, а також історичні документи, рецензії на нові видання, повідомлення про наукові події й заходи. Статті повинні відповідати визначеним ВАК України нормативам (постанова №7-05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України»).

Обсяг – не більше **30** стор. (1 авт. арк.). Текстовий редактор – не нижче **Microsoft Office 2003**, шрифт – **Times New Roman**, кегль – **14**, міжрядковий інтервал – **1,5**, формат файлу – **.doc**. Якщо при наборі використовувалися нестандартні шрифти («Лжиця», «Litopys New Roman» та ін.), необхідно їх надати (стандартне розташування в ОС Windows: C:/Windows/Fonts).

Текст набирається без переносів слів. Абзацні відступи формуються в матеріалі, а не за допомогою пробілів і табулятора. Таблиці розміщуються в тексті, ілюстрації – в окремих файлах. Посилання виконуються через меню «Вставка» в **автоматичному режимі (!)**.

Автори мають **повідомити**: прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання, місце роботи, посаду, електронну пошту, телефон (робочий, домашній, мобільний), адресу для листування.

У редакцію слід подавати **роздрукований примірник, електронну копію**, а також **УДК, дві анотації** на 5–6 речень (українською й англійською мовами), **два комплекти ключових слів** (не менше 5–6, українською й англійською мовами).

Редакція має право **редагувати й скорочувати** подані матеріали. Неопубліковані статті, а також електронні носії й ілюстрації авторів **не повертаються**.

Матеріали надсилаються поштою на адресу: редакція «УІЖ», оф. 501, вул. М.Грушевського, 4, Київ, Україна, 01001 або на електронну скриньку: **uhj@history.org.ua**

За зміст статті, достовірність фактів, цитат, дат тощо відповідає автор. Редакція публікує матеріали, не завжди поділяючи погляди їх авторів.